

ÇEMBERİ KIRIN

KARİYER YOLCULUĞU

HÜLYA KURT

Çevirmen: Z. Çaęla Miniç
Editör: Büşra Şahin
Kapak Tasarımı: Sam Pearce
Kapak Uygulama: Buse Yaęmur Toto
Mizanpaj: Neşre Siyamoęlu

ISBN: 978-625-7237-73-4

1. Baskı: Mart 2023

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden ve yazardan izin almadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Yazardan Direkt – Türkiye
Yazardan Direkt Elektronik İletişim Tanıtım Paz. ve Tic. Ltd. Şti
Altıntepe mah. İstasyon Yolu sok. No: 3/1
Maltepe / İstanbul
Tel: 0216 3011213
Sertifika No:47456

Baskı ve Cilt
TRANSKOP BÜRO MAKİNELERİ SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
Altay Çeşme Mah. Bağdat Cad. No: 287/291A Maltepe/İstanbul
Sertifika no: 42007

İÇİNDEKİLER

Giriş	5
Bölüm 1: Kariyerinizi Başlatın	13
Bölüm 2: Sıkışmış Hissetmek	21
Bölüm 3: Karar Verme Süreci	31
Bölüm 4: Çemberden Çıkın	41
Bölüm 5: Dışa Dönük Diğer Çalışmalar	55
Bölüm 6: Sürekli Öğrenme ve İyileştirme	65
Bölüm 7: Rutin	75
Bölüm 8: Korku ve Kaygı (Anksiyete)	85
Bölüm 9: Planlamanın Önemi	95
Bölüm 10: Nasıl “Hayır” Denir?	105
Bölüm 11: Özet	115
Ek	123

GİRİŞ

Neden kariyer gelişimi hakkında, özellikle de kariyerlerinin ortasındaki profesyoneller hakkında bir kitap yazmaya karar verdim?

Meslek hayatım boyunca birçok meslektaşım ve iş arkadaşımın bir süre sonra gelişmelerinin durduğunu hissettiklerini, kimse-nin onları görmediğinden, yöneticilerinin emeklerini fark etme-diğinden ve işlerinin sıkıcı hâle geldiğinden şikâyet etmeye baş-ladıklarını gözlemledim.

Bütün bunlarda bir motivasyon ve enerji kaybı; bunun böyle ol-duğuna, olmaya devam edeceğine ve o kişinin bununla yaşama-sı gerektiğine dair iç karartıcı bir ruh hâli getirdiğini görebiliyordum. Belki de ödemeleri gereken ev kredileri, destek olmaları gereken çocukları veya aile büyükleri vardır.

Dolayısıyla, yeni bir iş aramak, kendi işini yapmak veya bağımsız çalışmak gibi riskli bir değişiklik onlar için pek mümkün görün-müyor.

Bu varsayımı doğrulamak için LinkedIn, Facebook ve Instag-ram'da bazı gönüllülere röportajlar yaptım.

Aradığım cevaplara ulaşım ulaşmadığımı merak edebilirsiniz. Evet, ulaştım ve tahmin edin ne oldu, farklı pozisyonda çalışan, farklı geçmişlere sahip ve farklı ülkelerde yaşayan pek çok insandan cevap geldi. Aşağıda, yaptığım röportajlardan seçtiğim beş örneği bulabilirsiniz.

Salome, Afrika: 13 yıldır aynı bankada çalışıyorum. Başladığımdan beri aynı pozisyondayım, tıpkı bir robot gibi çalışıyorum, çok sıkıcı. İstifa etmek istiyorum, şirket içi farklı pozisyonlara başvurduğum, son adaylar arasına girsem de işe alımı gerçekleştiren yöneticiler diğer adayları tercih ettiler, bu pozisyonları alabilmek için tanıdıkların olması gerekiyor. Yöneticilerle iş dışında da zaman geçirip sosyalleşmek ve çevre edinmek gerekiyor. Böylece, yaklaşık üç yıl içinde bir üst pozisyona terfi edebilirsiniz. Tüm yetilere ve deneyime sahip olmanıza rağmen, içerideki sistem yükselmenize izin vermiyor. Artık başka firmalara başvuruyorum.

Flora, İsviçre: Bu pozisyonda öğrenebileceğim her şeyi öğrendim, artık bildiklerimi tekrar etmek istemiyorum, daha fazlasını yapabileceğimi biliyorum ama sanki görünmez gibiyim. Kimse bana güvenmiyor ve düşük profil görevler veriyorlar. Kısa dönemli sözleşmeler yapıyorum.

- Düşük kişisel gelişim: Bu pozisyonda öğrenebileceğim başka bir şey kalmadı, bildiklerimi tekrar ediyorum.
- Görünmezlik: Yöneticilerime ve ekip arkadaşlarıma başka yetilere de sahip olduğumu, potansiyelimi ve başka şeyler de yapabileceğimi göstermek istiyorum.
- Bana değer verildiğini ve potansiyelimin farkında olduğunu hissetmeye ihtiyacım var.
- Bilinmeyenden korkmak: Dâhil olduğum ekipte bir denge kurdum ve konfor alanımdayım. Ekibim güvenilir ve becerikli bir profesyonel olduğumu biliyor. Yeni bir şirkette yeni bir işe başlamak, güven sağlamak için kapasitemi göstermemi gerektiriyor.

- İş ve özel hayat dengesi: İşin gereklilikleri ve aile yani eş ve çocuklar arasında bir denge kurmak.
- Lisans sonrası uzun yıllar çalıştıktan sonra farklı bir şeye odaklanmak. Örneğin, Fransızca öğrenmek ya da MBA yapmak.
- MBA sonrası bir niş bulmak: Bu kadar farklı beceri ile hangi sektöre odaklanacağını bulmak kolay değil.
- Sözleşme güvenlik açığı.
- Irkçılık.

Bu zorlukların üstesinden gelebilmek için daha fazla proje yönetimi sertifikası alarak, iş yerinde ek görevler için gönüllü olarak, bir mentorluk programına katılarak, diğer iş fırsatlarını keşfederek, doğrudan amirimle kariyer gelişimimi proaktif olarak tartışarak, ekibin güvenini kazanarak, güvenilirliğimi ve profesyonelliğimi sergilemek ve ilgi alanlarım ve profilim hakkında daha fazla bilgi edinmek için başkalarıyla iletişimimi artırarak sahip olduğum becerileri artırdım.

Nihan, Türkiye: İlk başlarda kişisel bir stratejimiz yoktur, bunun farkında bile olmayız. Daha sonra başkalarının bizden daha iyi olduğunu görürüz. Bunun sebebinin kendimiz değil şirket ya da müdürümüz olduğunu düşünürüz. Size tavsiyem şudur: Öncelikle kendi kendinizden sorumlu olduğunuzu kabul edin. İş yerinde mutlu olabilmek için öz farkındalık gerekir. Neler yaptınız? Ne sizi mutlu ediyor? Kendinize hedefler belirlemezseniz hiçbir etkisi olmayan bir makine gibi hissetmeniz normaldir. İsteklerinizi dile getirmekten çekinmeyin, gönüllü grup çalışmalarında yer alın, etrafınızdaki insanlarla konuşun ve çevrenizi genişletin.

Dorcie, Afrika: Öğretmenlik yapıyordum ve işten çıkarıldım. Uzun süre aynı pozisyonda çalıştıktan sonra kimse seni görmüyor, terfi ettirmeyi düşünmüyor. Sonra da en verimli çağınızda gözden kayırıldığınızı fark ediyorsunuz. Niteliklerinizi arttırmak için kaynak istiyor ama reddediliyorsunuz. Ben de

Uluslararası ilişkiler alanında MBA yapmaya karar verdim. Bunu kendim için yapıyordum, bu nedenle başkalarının performansını görmesine ihtiyacım yoktu, üzerimdeki baskı kalktı.

Aydan, İsviçre: Aktarılabılır becerilere sahip olduğumu biliyordum ama her zaman aynı işte, ilk seçimim olan iş geliştirme müdürü pozisyonunda kaldım. Başka bir şey bulamamaktan korktum ama sonra kazara finansa, yaptığım ama sevmediğim bir alana kaydım. Kendime zaman ayırmadım ve bana teklif edilen her işi yapmam gerektiğini düşündüm. Yaptığım şeyin yeterince iyi olduğuna inanmıyordum, kendi yeteneklerime ve becerilerime güvenmiyordum. Çevre edinmenin önemini fark ettiğimden beri her şey daha iyi gidiyor.

Bu ve bunlar gibi pek çok konuşmadan yaptığım çıkarım, ortada büyük bir sorun olduğuydu. Bir problem var ancak ne siz ne de şirketi yönetenler bundan bahsediyor.

Kariyerinizi ilerletme konusunda sorumluluk size ait olsa da şirket kültürünün de aynı derecede önemli olduğunu kabul etmeliyiz. Çalışanların tacize uğradığı toksik bir ortadaysanız bunu söylemek güvenli değildir, 'zor' veya 'talepkâr' olarak etiketlenme riskiniz olabilir.

Terfilerin, yalnızca yöneticinin veya CEO'nun en iyi arkadaşlarına verildiği ya da farklı kültür ve etnik kökenlere ön yargının bulunduğu bir iş yerinde kariyerinizde ilerlemek zor olabilir.

Sonuçlar

Böyle durumlarda en iyi seçenek yeni bir iş bulmaktır. Göz korkutan ve/veya zorbalığın olduğu ortamlar ne fiziksel ne de ruhsal sağlığınız için uzun vadede sürdürülebilirdir.

Yaşadığınız hayal kırıklığı ve değerlerinizin ihlal edilmesiyle işinizden soğuyacak ve sonunda tükeneceksiniz.

İş değiştirmek kolay değil ama mümkün.

Bu kitabı yazmamın nedeni, size kısır döngüden nasıl çıkacağınızı göstermek.

Memnun olduğunuz ve destek gördüğünüz bir çalışma ortamınız varsa, çalıştığınız şirkette kendinizi göstermek daha kolaydır. Bununla birlikte; çeşitli kültürlerle sahip ve çalışanların katılımını teşvik eden bir şirkette bile, bazı kariyer ilerleme yönleri ihmal edilebilir veya bunlar üzerinde düşünülmemiş olabilir.

İşte bu kitabın size yardımcı olmayı amaçladığı yer burasıdır: kendi kariyerinizi istediğiniz gibi, adım adım oluşturmak.

Mükemmel diye bir şey yoktur, hedeflerinize ancak adım adım yaklaşabilir ve ulaşabilirsiniz, bu tamamen size ve bakış açınıza kalmış.

Hepimiz zaman zaman bir şeyleri değiştirmeyi düşünürüz ancak elimizdeki yeterli olduğuna kendimizi ikna edip bu düşünceleri çabucak aklımızdan uzaklaştırırız. Düzenli bir gelirin var, hatta en azından bir işin var, bazı insanların bir işi bile yok. Kendimizi telkin ederiz, eşimiz ve arkadaşlarımız da buna destek olurlar. Örneğin:

İyi bir firmada işin var, maaşının zamanında ödeneneği garanti, eğer iş bunca yılın ardından çok da hayal ettiğin iş değilse bile bu önemli bir problem değil.

Aslında haklılar, çok da önemli değil yani bu dünyanın sonu değil tabii ama eğer isterseniz değiştirebileceğiniz bir şey.

Ancak, kariyerinizde bir değişiklik yapmanın ne kadar önemli olduğuna karar verecek olan sizsiniz.

Size bir soru:

1-10 arası bir ölçekte, 10 en yüksek 1 en düşük olacak şekilde not vermeniz gerekirse işiniz sizin için ne kadar önemli?

Eğer cevabınız 7 ve 10 arasındaysa bu, işinizin sizin için önemli olduğu anlamına geliyor. Bu nedenle işte mutlu olmanız da çok önemlidir, bunu sağlamak için bazı değişiklikler yapmanız gerekebilir.

Bu değişikliğin çok büyük olması gerekmez. Daha fazla sorumluluk almak, motive olmak için farklı bir projede görev almak gibi şeyler de olabilir.

Evden de çalışsanız ofise de gitseniz muhtemelen ailenizle geçirdiğinizden daha fazla zamanı çalışarak geçiriyorsunuz, bu nedenle işinizin sizi tatmin etmesi önemlidir.

Mevcut pozisyonunuzda veya şirketinizde mutsuzsanız ama yine de her gün işe gitmeniz gerekiyorsa, kendinize iyice bir bakın. Muhtemelen iyi performans göstermiyor, genel olarak olumsuz bir tutumda oluyor, iş arkadaşlarınız ve yöneticilerinizle ilişkilerinizde zorlanıyorsunuz. Artık umursamadan yalnızca işe gidip geliyor, izin almak için fırsat kolluyor olabilirsiniz.

Bu hem size hem işvereninize hem de takım arkadaşlarınıza haksızlık. Kendinize ve başkalarına karşı dürüst olun ve sıkıştığınız bu kutudan çıkıp devam etmek, kendinizi ve etrafınızdakileri rahatlatmak için adımlar atın.

Bu kitap size, hızlıca uygulayabileceğiniz teknikler gösterecek. Düşünce yapınız ve tutumunuza odaklanmanız gerekiyor. Düşünce yapısını değiştirmek, değişimin başlamasının anahtarıdır. Bu kitapta okuduklarınızın size yardımcı olmasının tek yolu hemen harekete geçmektir.

Her bölümden sonra not almanızı öneririm. Bir sonraki bölüme geçmeden önce neler yapabileceğinizi düşünün ya da önce kita-

bın tamamını okumak istiyorsanız, kitabı A'dan Z'ye gözden geçirdiğinizden ve eylem planınızı oluşturduğunuzdan emin olun.

Zaman, daha sonra uygulamayacağınız bir şeye harcanamayacak kadar değerlidir.

Bu bir atölyeye katılmak gibidir; bir şeyler hoşunuza gider, size ilham verir ve “bunu yapacağım” dersiniz ancak günlük hayatınıza dönünce beyin eski alışkanlıklara dönmeye yatkın olduğu için kısa zaman sonra unutursunuz. Buna dikkat etmenizi ve bundan kaçınmanızı öneririm.

Bunun yaşanmasını engellemek için bilinçli olmanız gerekir. Her gün not alın, 30 dakikalık bir rutin oluşturun ve harekete geçin ya da biraz uzaklaşıp izlemek, düşünmek ve yazmaya başlamak için size ne iyi geliyorsa onu yapın.

Eğer siz de benim gibi kariyerinizin ortasıdaysanız ve her zaman çok meşgulseniz, ne demek istediğimi anlayacaksınız. Düşünmek için zaman ayırın!

Kendinize bir söz verin.

Hayatta ne yapmak istiyorsanız kendinize bununla ilgili, basit, tutması kolay bir söz verin ve olumlama yapın.

Olumlama yapmak, istediğiniz şeyi yapabileceğiniz ve ona sahip olabileceğiniz inancını doğrular.

Bazı olumlama kuralları:

Kişisel: İsteddiğiniz belirli bir özelliği tanımlayın, örneğin: “Tanıştığım herkesle ilişki ve empati kurarım.”

Olumlu: İstemediğiniz şeyi değil istediğiniz şeyi söyleyerek olumlu cümleler kullanın, örneğin: “Borçlu olmak istemiyorum.” demek yerine “Yeterince para istiyorum.” diyebilirsiniz.

Şimdiki zaman kullanımı: “Yönetici olacağım.” demek yerine “Ben bir yöneticiyim.” diyebilirsiniz.

Kendinize inanın: Eğer siz kendinize inanmazsanız, başkaları da inanmaz.

Gerekli becerilere sahip olmak: Siz buna değersiniz! Eğer gerekli tüm becerilere sahip değilseniz de bunları öğrenmek için gereken cesaret ve güce sahip olduğunuzu unutmayın.

İstedığınız her şeyi yapabilirsiniz!